

**MAHARASHTRA STATE BOARD OF NURSING AND
PARAMEDICAL EDUCATION, MUMBAI**

EXAMINATION IN GENERAL NURSING AND MIDWIFERY
FIRST YEAR

**COMMUNITY HEALTH NURSING-I (INCLUDING COMMUNITY HEALTH
NURSING, ENVIRONMENTAL HYGINE, HEALTH EDUCATION,
COMMUNICATION SKILLS AND NUTRITION) — PAPER-IV**

FRIDAY, 20TH JANUARY 2023

[TIME : 11-00 A.M. TO 2-00 P.M.]

(TOTAL MARKS — 75)

1. The Candidate must write her / his Seat Number in **ENGLISH**.
2. Please note that the question paper set in **ENGLISH** version is final for any doubt in **MARATHI** paper.

Marks

1. (a) Select the most appropriate word from the following and complete the sentence :— (05)
 - (i) Calcium is the nutrient necessary for
 - (a) Carbohydrate metabolism (b) Wound healing
 - (c) For normal bones and teeth (d) Iron metabolism.
 - (ii) Anganwadi in rural area is a component of programme.
 - (a) Mid day meal (b) I.C.D.S.
 - (c) School health (d) M.C.H.
 - (iii) Deficiency of iron causes disease.
 - (a) Malaria (b) Anaemia
 - (c) Filaria (d) Pellagra.
 - (iv) One ASHA covers population.
 - (a) 1000 (b) 2000
 - (c) 3000 (d) 5000.
 - (v) The effective method of health education is
 - (a) Group discussion (b) Lecture
 - (c) Exhibition (d) One way education.
- (b) Match the following pairs :— (05)

‘A’ Group (i) Tuberculosis day (ii) Vaccine (iii) Soyabean (iv) V.V.M. (v) Diarrhoea	‘B’ Group (a) O. R. S. (b) Potency of polio vaccine (c) 24th March every year (d) 40% of protein (e) Six killer disease.
---	---

(c) State *true* or *false* :—

- (i) Poliomyelitis is not eradicated from India.
- (ii) 1 gm. of protein gives 9 calories.
- (iii) People should not adopt healthy life style.
- (iv) Permanent hardness of water is due to presence of calcium and magnesium.
- (v) Road to health chart monitors the progress of pregnant woman.

(15)

2. Write short notes on (any *three*) :—

- (a) Different level of disease prevention.
- (b) Methods of cooking.
- (c) Breast feeding.
- (d) Role of Nurse in M.C.H. programme.
- (e) Define health and write factors affecting health.

(05)

3. (a) Define the following (any *five*) :—

- (i) Safe water
- (ii) Natural Disaster
- (iii) MMR
- (iv) Sanitary well
- (v) Family planning
- (vi) Noise.

(b) State the difference between the following (any *two*) :—

(10)

- (i) Waterborne diseases and Airborne diseases.
- (ii) Hospital and Community health nursing.
- (iii) Slow sand filter and Rapid sand filter.

4. Answer the following questions :—

(04)

- (a) Write the functions of vitamin 'A'.
- (b) What is malnutrition? Write the signs and symptoms of malnutrition.
- (c) Explain the preventive measures for the malnutrition.

(06)

(05)

OR

In the month of April you have celebrated the W.H.O. day. Gave the information to the community people and

Answer the following questions :—

- (a) Define Health education.
- (b) Write the principles of health education.
- (c) Explain Advantages and disadvantages of health education.
- (d) Write in detail the 'W.H.O theme April, 2021'.

(02)

(03)

(05)

(05)

5. During your rural health experience you have visited Mrs. Surekha's family. She has one daughter age one and half years. She is 4 months pregnant. Her daughter suffering from fever and diarrhoea. Her husband is a labour worker and earning Rs. 1500/- month.

Answer the following questions :—

- (a) List the health problems in the family. (03)
- (b) How will you manage the fever and diarrhoea ? (04)
- (c) What ANC advice will you give to Mrs. Surekha and Health education to her family ? (05)
- (d) Write the advantages of copper-'T' 380 A. (03)

OR

- (a) Importance of record and report. (05)
- (b) Secondary prevention. (05)
- (c) ASHA. (05)

महाराष्ट्र राज्य शुश्रूषा व परावैद्यक शिक्षण मंडळ, मुंबई
जनरल नर्सिंग आणि मिडवायफरी परीक्षा

प्रथम वर्ष

सार्वजनिक आरोग्य परिचर्या-१ (इनक्लुडींग कम्युनिटी हेल्थ नर्सिंग, एन्हायरमेन्टल हायजीन, हेल्थ एज्युकेशन, कम्युनिकेशन स्किल्स आणि न्यूट्रीशन)-- पेपर-४

शुक्रवार, दिनांक २० जानेवारी २०२३

[वेळ : सकाळी ११-०० ते दुपारी २-०० वाजेपर्यंत]

(एकूण गुण — ७५)

-
१. उमेदवाराने तिचा / त्याचा आसन क्रमांक **इंग्रजीमध्ये** लिहावा.
 २. **मराठी** भाषेतील भाषांतरातील अडचणीसाठी **इंग्रजी** भाषेतील प्रश्नपत्रिका अंतिम राहिल.
-

गुण

१. (अ) योग्य शब्द निवडून वाक्य पूर्ण करा :-

(०५)

- (१) साठी कॅल्शियम हा उपयुक्त घटक आहे.
 (अ) कार्बोहायड्रेट चयापचय (ब) जखम बरी होणे
 (क) हाडे व दांत (ड) लोह चयापचय.
- (२) ग्रामीण भागात असणारी अंगणवाडी हा कार्यक्रमाचा घटक आहे.
 (अ) मिड डे मील (ब) एकात्मिक बालविकास योजना
 (क) शालेय आरोग्य कार्यक्रम (ड) माता व बाल आरोग्य कार्यक्रम.
- (३) लोहाच्या कमतरतेमुळे हा आजार होतो.
 (अ) मलेरिया (ब) पंडुरोग (अर्नेमिया)
 (क) फायलेरिया (ड) पेलाग्रा.
- (४) आशा वर्कर लोकसंख्येसाठी काम पाहते.
 (अ) १००० (ब) २०००
 (क) ३००० (ड) ५०००.
- (५) हे आरोग्य शिक्षणाचे प्रभावी माध्यम आहे.
 (अ) संघातील संवाद (ब) व्याख्यान
 (क) प्रदर्शन (ड) एकतर्फी शिक्षण.

(ब) योग्य जोड्या जुळवा :-

(०५)

‘अ’ गट

‘ब’ गट

(१) क्षयरोग दिन (जागतिक)	(अ) ओ.आर.एस.
(२) लस	(ब) पोलिओ लस क्षमता
(३) सोयाबिन	(क) प्रत्येक वर्षी २४ मार्चला
(४) व्ही.व्ही.एम्.	(ड) ४० % प्रथिने
(५) डायरिया	(इ) सहा साथीचे आजार.

(क) खालील विधाने चूक की बरोबर ते लिहा :-

(०५)

- (१) भारतातून पोलिओ आजार पूर्णपणे नष्ट झालेला नाही.
- (२) एक ग्रॅम प्रथिनेतून ९ कॅलरीज मिळतात.
- (३) लोकांनी आरोग्यदायी (life style) सवयी स्वीकारणे आवश्यक नाही.
- (४) पाण्यातील कठिणपणा हा त्यामधील कॅल्शियम आणि मॅग्नेशियम या घटकामुळे असतो.
- (५) गरोदरपणातील बाईचे आरोग्य हे 'रोड टू हेल्थ चार्ट' मुळे निरीक्षणात येते.

२. टिपा लिहा (कोणत्याही तीन) :-

(१५)

- (अ) रोग प्रतिबंधाचे वेगवेगळे टप्पे
- (ब) जेवण बनविण्याच्या पद्धती किंवा अन्न शिजवण्याच्या पद्धती.
- (क) स्तनपान.
- (ड) आई आणि बाळाच्या आरोग्य कार्यक्रमातील परिचारिकेची भूमिका.
- (इ) आरोग्य म्हणजे काय ? आरोग्यावर परिणाम करणारे घटक लिहा.

३. (अ) खालील व्याख्या लिहा (कोणत्याही पाच) :-

(०५)

- (१) सुरक्षित पाणी
- (२) नैसर्गिक आपत्ती
- (३) एम.एम.आर.
- (४) सॅनिटरी विहीर
- (५) कुटुंब नियोजन
- (६) आवाज (ध्वनी).

(ब) फरक स्पष्ट करा (कोणतेही दोन) :-

(१०)

- (१) पाण्यातून होणारे आजार आणि हवेतून होणारे आजार.
- (२) रुग्णालय परिचर्या आणि सार्वजनिक आरोग्य सेवा परिचर्या.
- (३) स्लो सँड फिल्टर आणि रॅपिड सँड फिल्टर.

४. खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या :-

(अ) जीवनसत्त्व 'अ' ची कार्ये लिहा.

(०४)

(ब) कुपोषण म्हणजे काय? कुपोषणाची लक्षणे सांगा.

(०६)

(क) कुपोषण प्रतिबंध कसा करावा ते सांगा.

(०५)

किंवा

एप्रिल महिन्यामध्ये तुम्ही जागतिक आरोग्य दिन साजरा केला. त्यावेळी तुम्ही लोकांना माहिती दिली त्यावर आधारित खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :-

(अ) आरोग्य शिक्षणाची व्याख्या लिहा.

(०२)

(ब) आरोग्य शिक्षणाची तत्वे लिहा.

(०३)

(क) आरोग्य शिक्षणाचे फायदे व तोटे लिहा.

(०५)

(ड) 'जागतिक आरोग्य दिन, २०२१' ची संकल्पना सविस्तर लिहा. (घोषवाक्य).

(०५)

५. तुमच्या ग्रामीण आरोग्य सेवेच्या अनुभवात तुम्ही श्रीमती सुरेखा यांच्या घरी गृहभेट दिली. तिला दीड वर्षांची एक मुलगी आहे. मुलीला ताप आणि डायरिया होत आहे. तिचे पती मजूर असून महिन्याला रु. १५०० कमावतात.

खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा:-

- (अ) कुटुंबातील आरोग्य समस्यांची यादी करा. (०३)
 (ब) ताप आणि डायरियाची काळजी तुम्ही कशी घ्याल ? (०४)
 (क) श्रीमती सुरेखा यांना प्रसूतिपूर्व काळातील काळजी कशी घ्यायला सांगाल. (०५)
 व कुटुंबाला आरोग्य शिक्षण द्या. (०३)
 (ड) तांबी '३८० ए' चे फायदे लिहा.

किंवा

- (अ) नोंदी आणि अहवाल यांचे महत्त्व सांगा. (०५)
 (ब) सेकंडरी प्रतिबंध (प्रिव्हेंशन) (०५)
 (क) आशा. (०५)
-